

SINTEF

Erfaringer fra feltoppdrag om inneklima og ventilasjon

Andreas Aamodt og Sverre Holøs

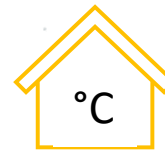
SINTEF Community

SINTEF

Vanlige konflikter i ettermarkedet

- Fuktige garasjer
  - Klimatisering, ventilasjon og fjerning av vann
- Varme boliger
- Kalde rom og trekk
- Lukt og lyd fra naboen

SINTEF

Hvordan vi undersøker

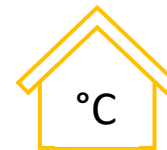
- Visuell befaring
- Eksisterende beregninger og dokumentasjon
- Tolkning av TEK-krav og anbefalinger
- Målinger
- Simuleringer

SINTEF

Varme boliger: hva sier beboere?

- Varmt fra tidlig vår til sen høst
- Periodevis «uutholdelig»
  - Søvnkvalitet
- Vinduslufting fungerer ikke alltid
  - Uteluften kjennes kjøligere, men får den ikke inn
  - Ønsker ikke at vinduer står åpne når de er på jobb
  - Støy og utendørs forurensninger
- Varm tilluft om natten
- Beboere må prøve å finne løsninger selv
  - Åpen dør mot korridor for gjennomtrekk
  - Gulvstående aircondition og vifter
  - Innvendig solskjerming

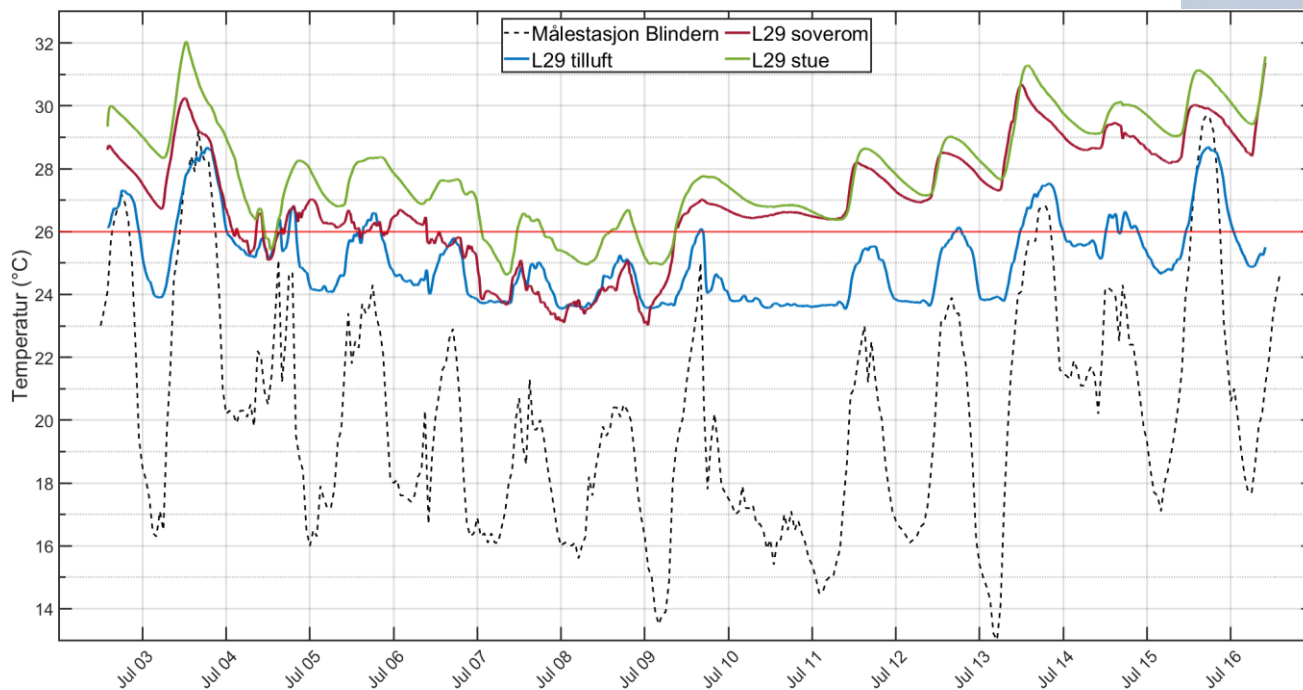
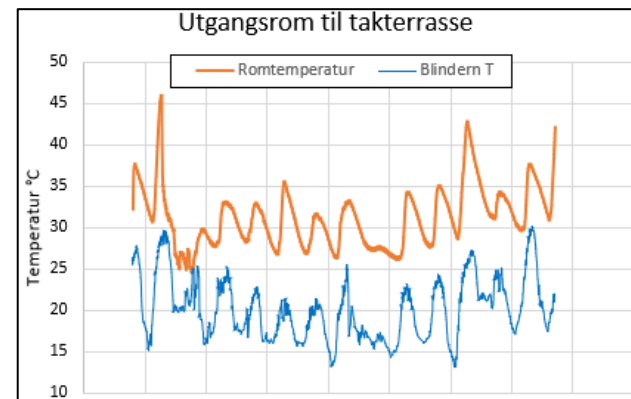

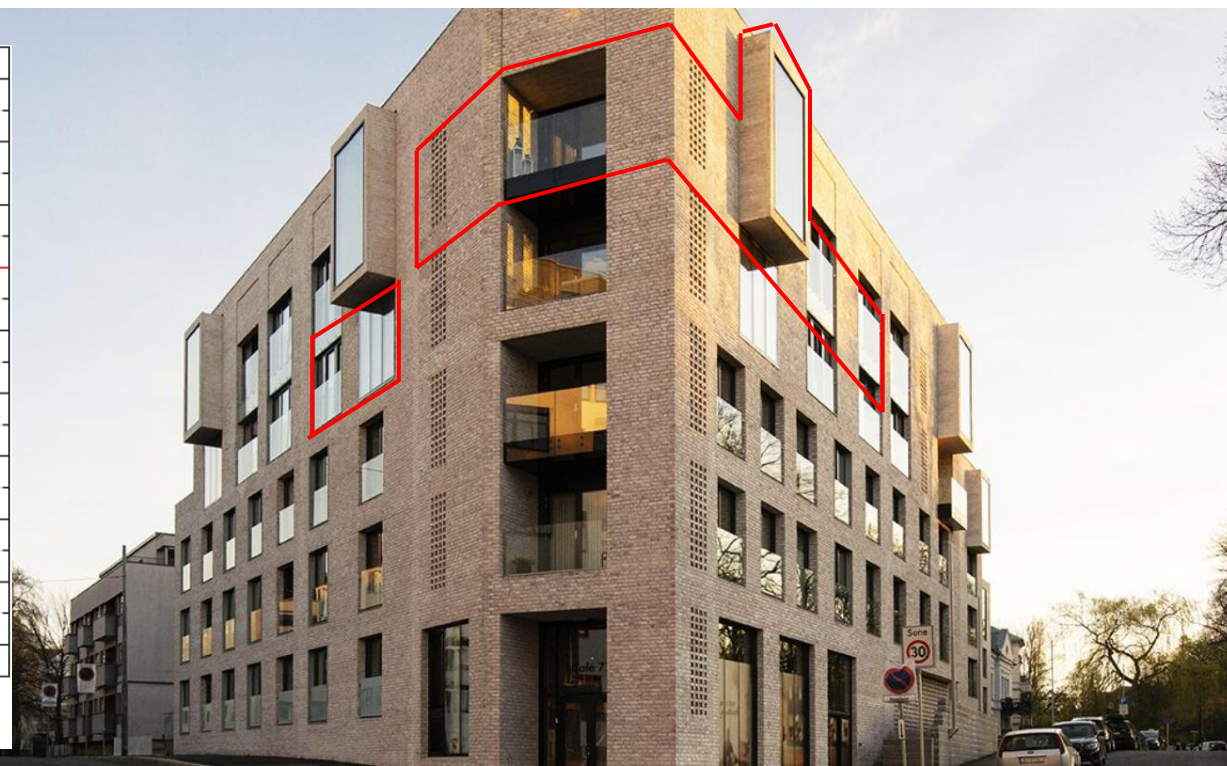
SINTEF

Varme boliger: funn

- Plane fasader uten solskjerming blir drivhus
- Simuleringer i prosjektering med feilmodellering
- Overtemperaturer når det ikke er spesielt varmt ute
- Høy tilluftstemperatur

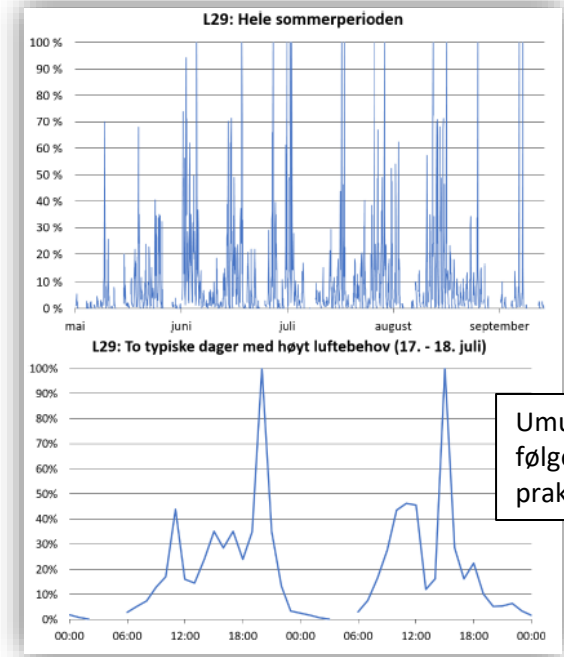
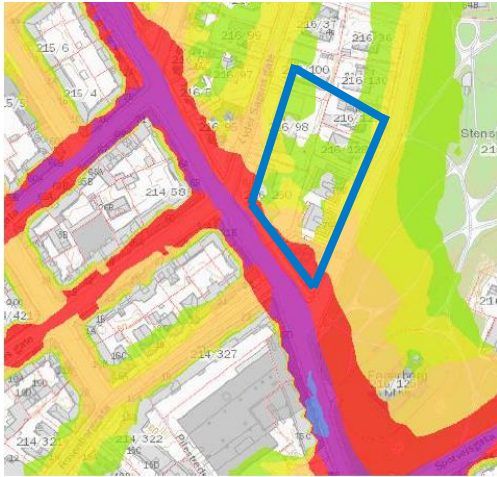

2021

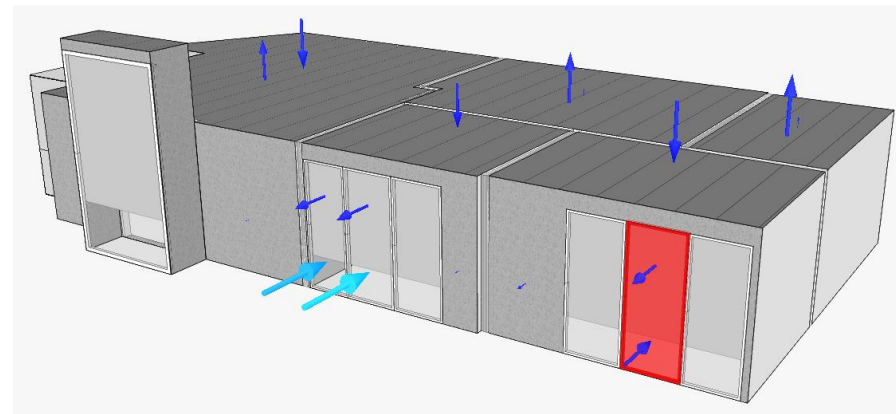
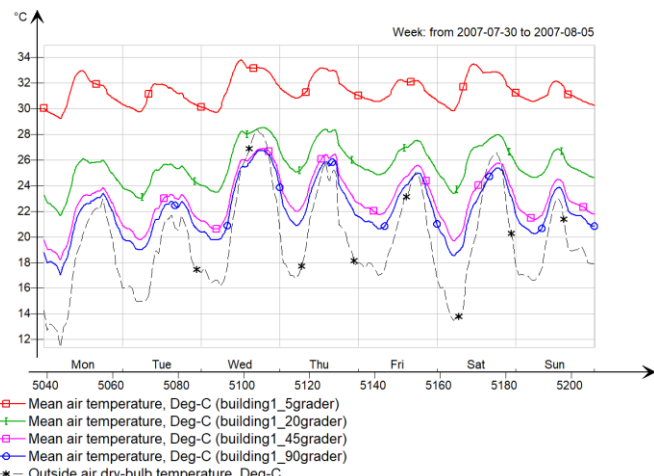

Varme boliger: funn

Lufting i modell fra prosjektering:

Umulig å følge opp i praksis

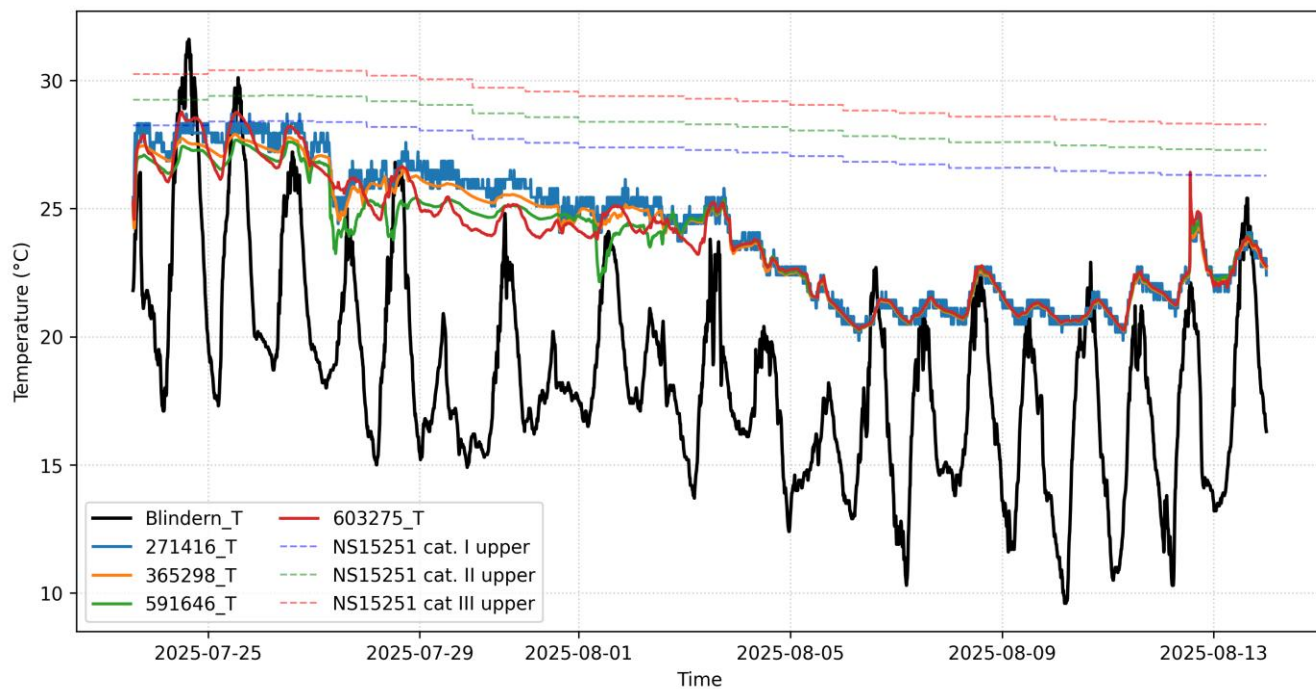

SINTEF

Varme boliger: funn

- Mildere caser kan være ok etter komfortstandarder
- Beboere kan likevel oppleve dårlig termisk komfort
  - Følelse av mye varmere inne enn ute, spesielt natt
- Forventningsstyring og bedre beboer-veiledning?

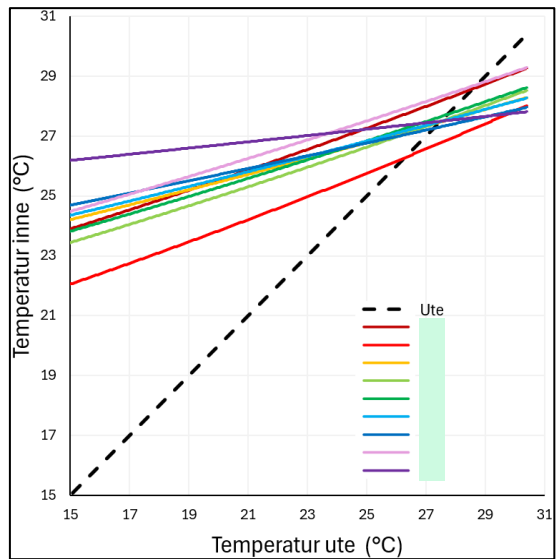
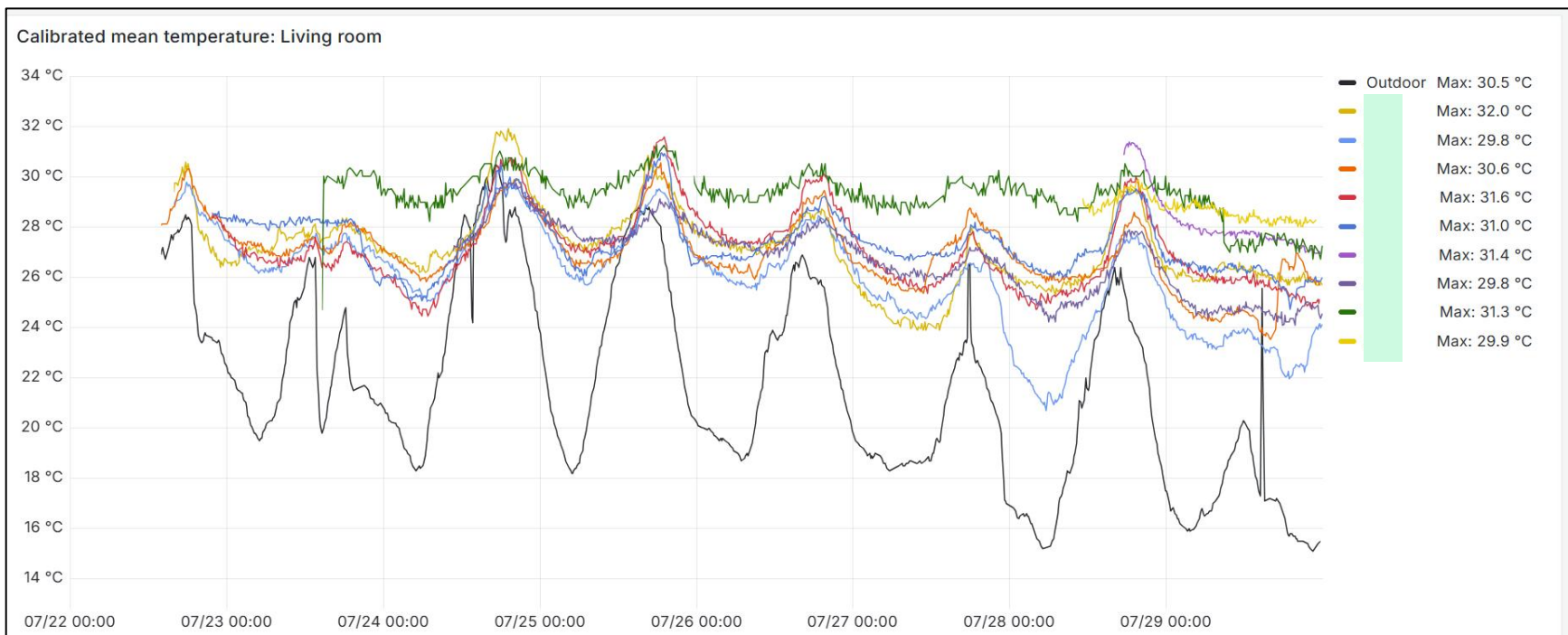

SINTEF

Varme boliger: funn

- Høy temperatur henger igjen, får ikke utnyttet positiv virkning av termisk masse
- Manuell styrt utvendig solskjerming: brukes ofte ikke optimalt

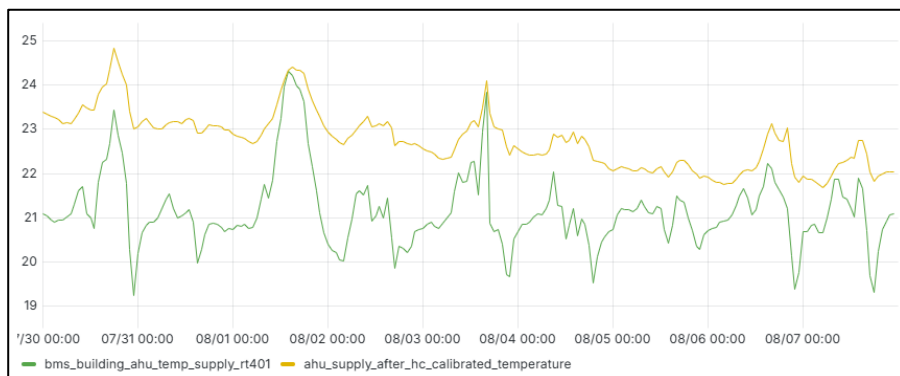
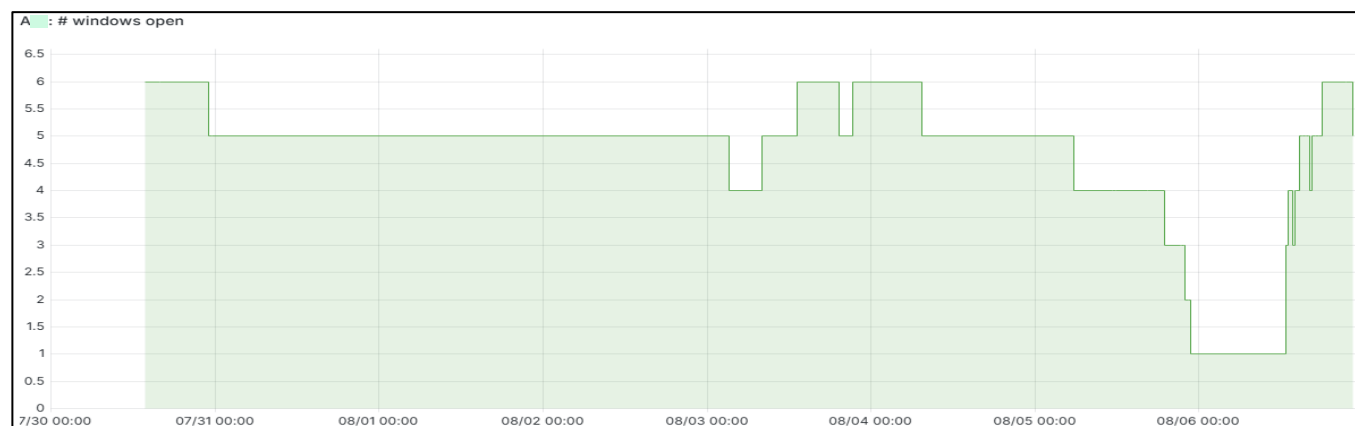
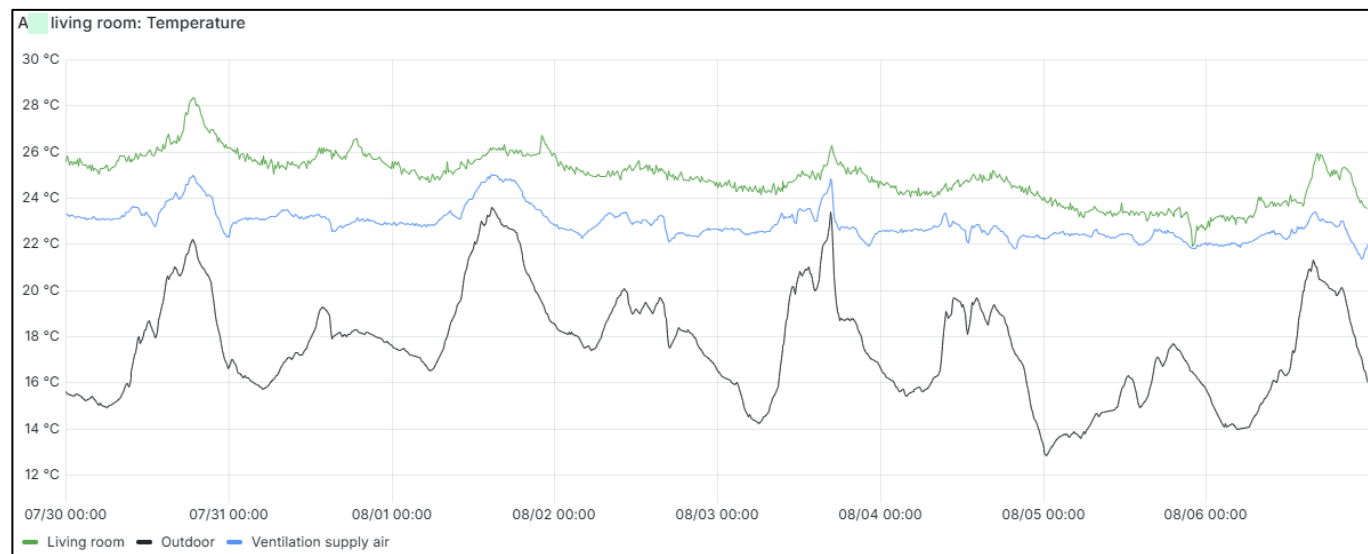

SINTEF

Varme boliger: funn

Temperatur

- Luftes for fullt – lav effekt
- Temperatur flater ut om natten, sammen med tilluftstemperatur
- Ventilasjonsaggregat
  - Ofte ingen sommerdrift eller forsøk på å utnytte frikjøling om natten
  - Sensoravvik i aggregat, varmebatteri står på om natten

SINTEF

Varme boliger: oppsummerte funn

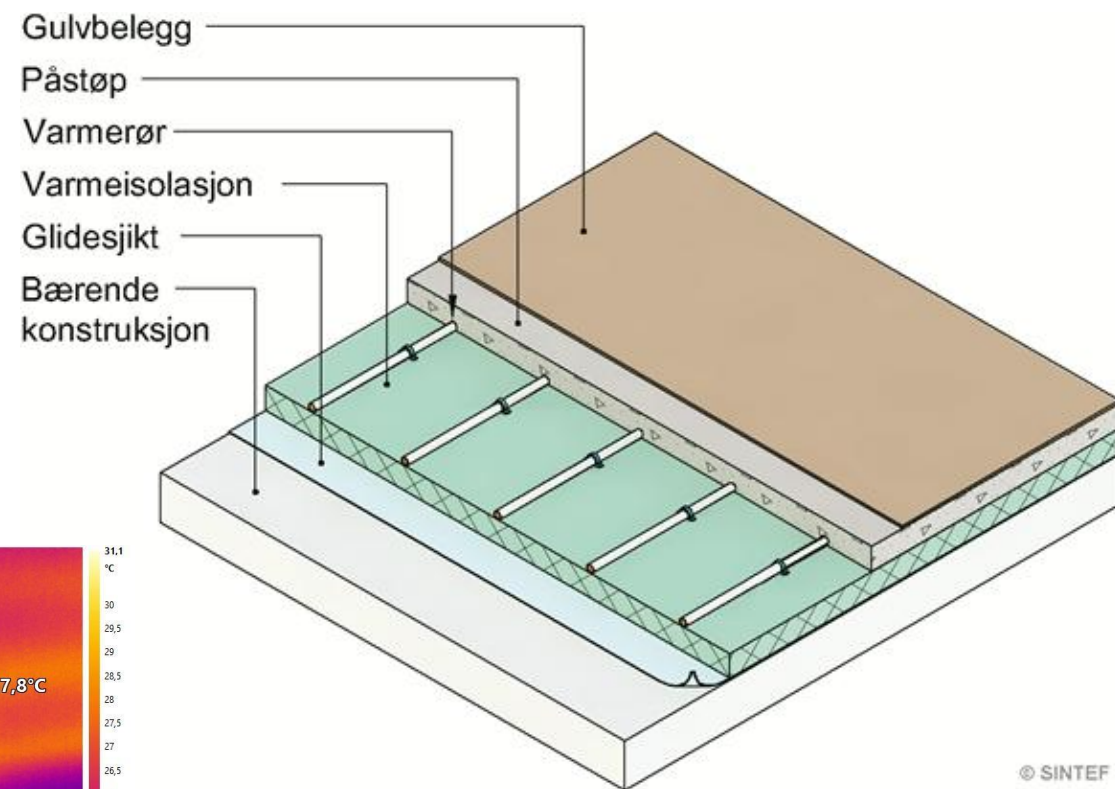
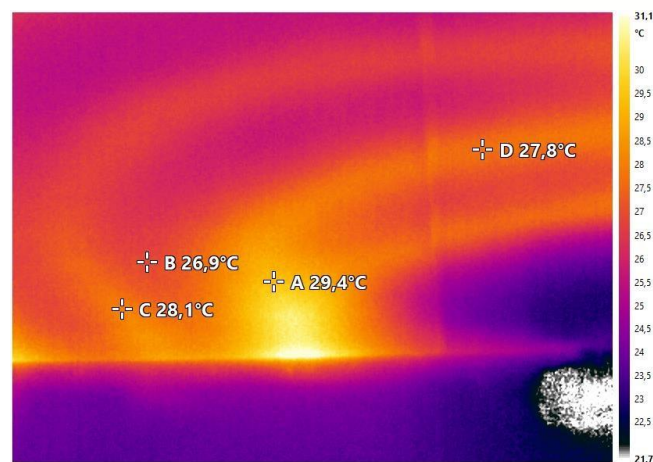
- Ofte dårlig vinduslufting eller mangel på solskjerming i saker som ender i konflikt
  - Er det lagt opp til gode lufteløsninger virker beboere ofte fornøyde
  - Frustrasjon når man ikke har mekanismer for å påvirke innneklimaet
- Realistiske beregninger – beboere må kunne følge opp forutsetningene
  - Vinduslufting
  - Brukstider
  - Styring av solskjerm
- Tydeligere forventningsstyring
  - Hva kan man forvente etter dagens krav
  - Hvordan bruker man løsninger mest effektivt
  - Hva kan beboere eller styre gjøre selv av tiltak for ytterligere komfort
- Vi ser sjeldent at ventilasjon brukes strategisk for å utnytte frikjøling

SINTEF

Varmesmitte mellom leiligheter

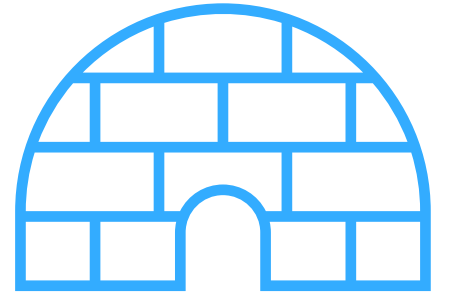
- Manglende isolasjon i etasjeskiller

SINTEF

Kalde rom og trekk

Hva lurer oppdragsgiver på?

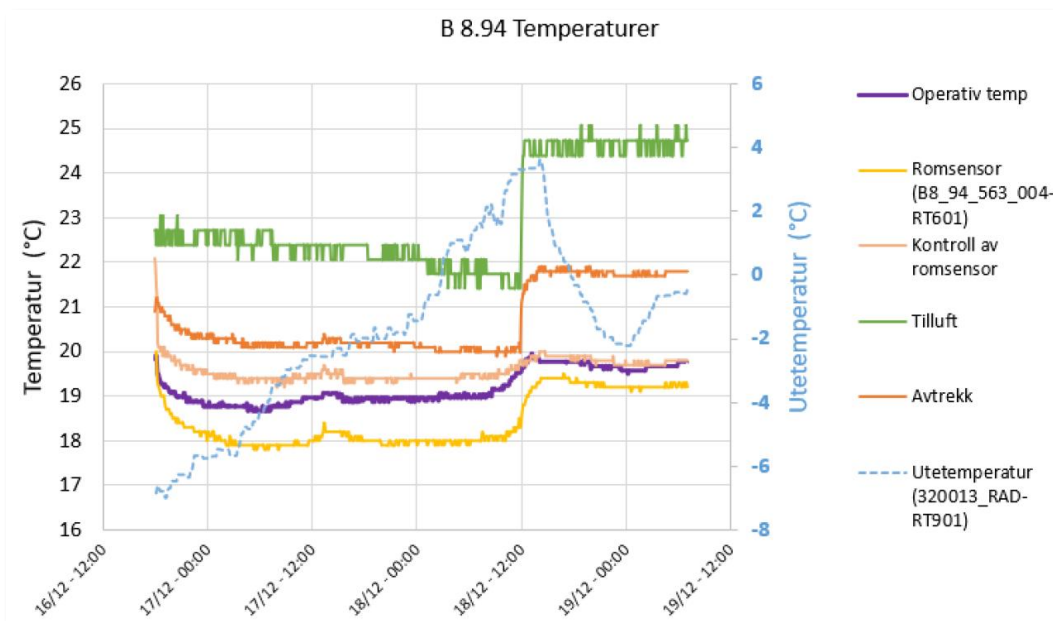
- Klager på inneklima, for kaldt, trekk, vekslende temperatur
- Får vi det vi betaler for?
- Hva gjør vi?

SINTEF

Kalde rom: funn

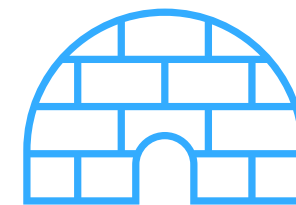
- Arbeidsplasser plassert nærme høye vinduer
- Målt operativ temperatur lavere enn simuleringer
- Brukere opplever trekk uten at vi måler spesielt høye lufthastigheter
  - Er man mer sensitiv ved lav temperatur?

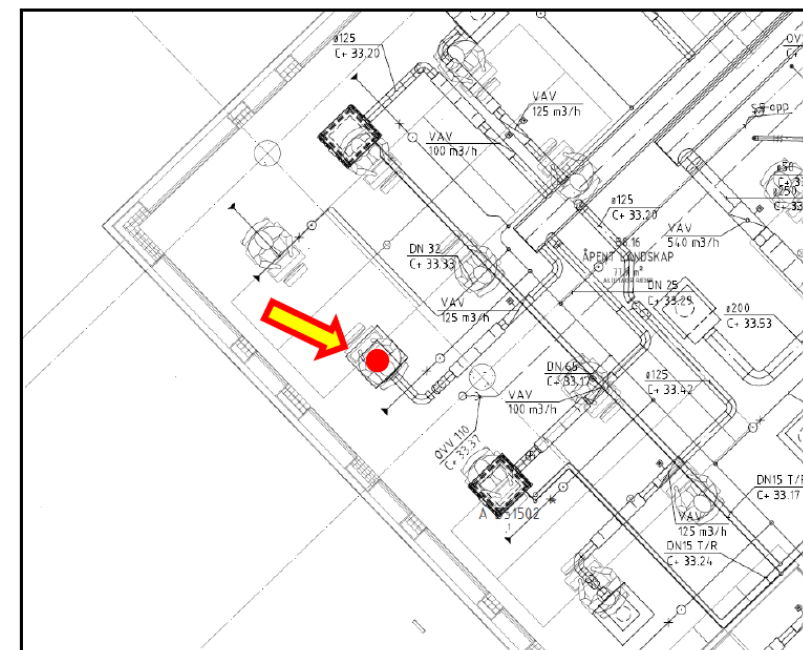
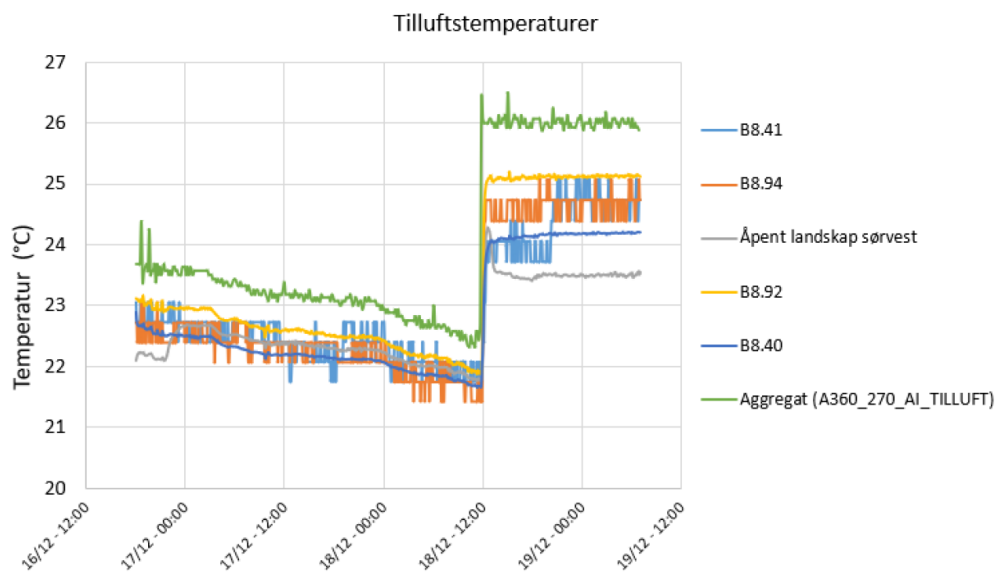

SINTEF

Kalde rom: funn, tillufttemperatur

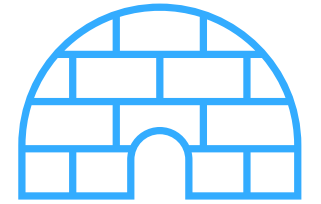

- Temperaturfall mellom aggregat og tilluftsventil
- Varme rom i kjernen, kalde rom langs fasader
- Lokal kjøling / oppvarming jobber mot hverandre

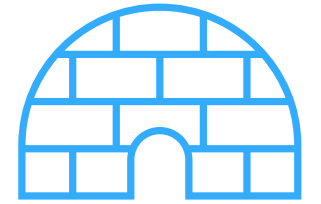

Eksempel på funn

- Høyt kjølepådrag på kalde dager
- Høyt varmepådrag på varme dager

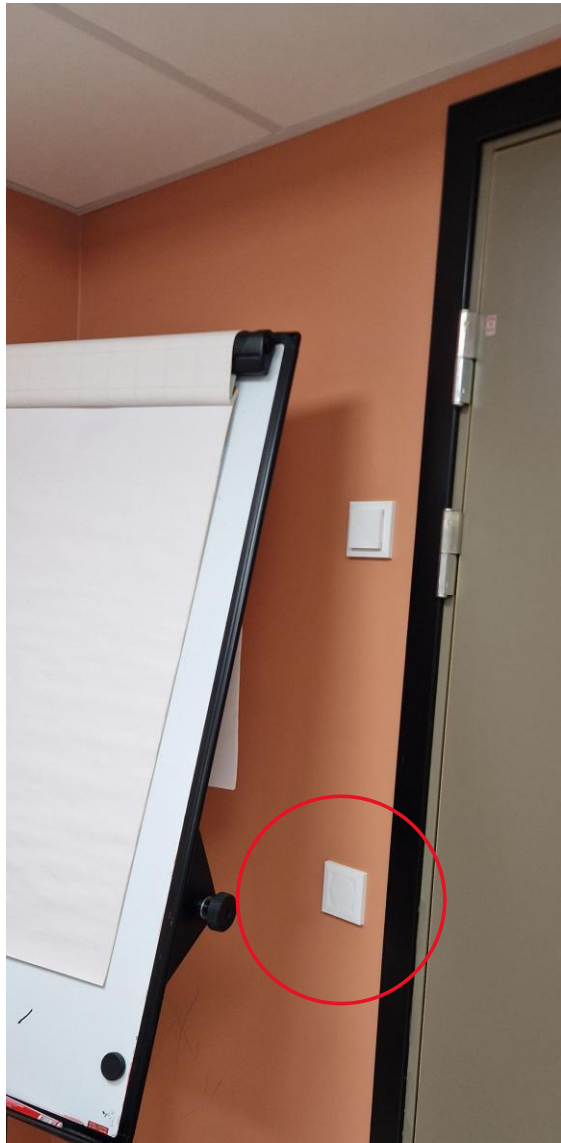
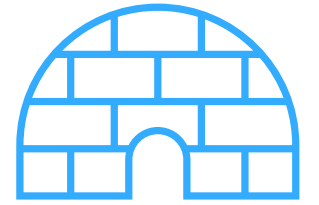
Eksempel på funn

Møblering og plassering av
varmekilder

Eksempel på funn

Sensorplassering og ventilvalg

SINTEF

Eksempel på funn

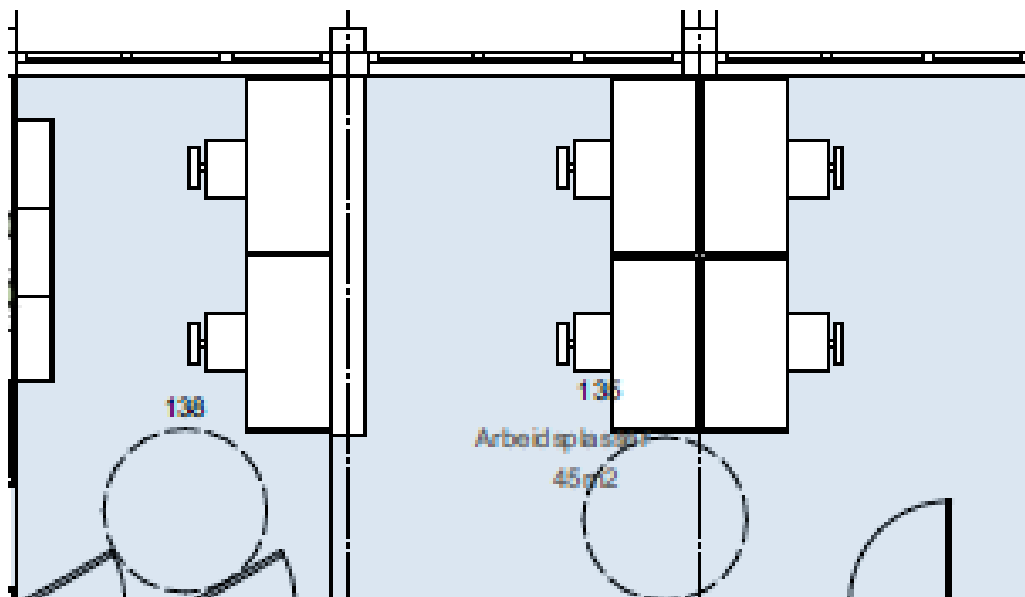

Teknologi for et bedre samfunn

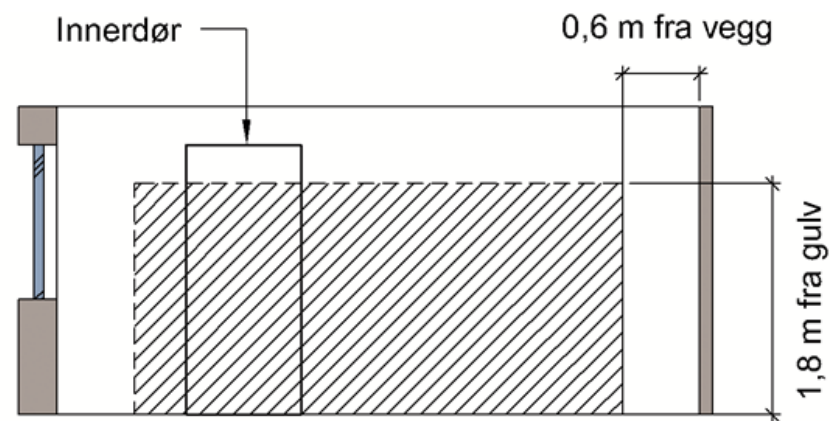

SINTEF

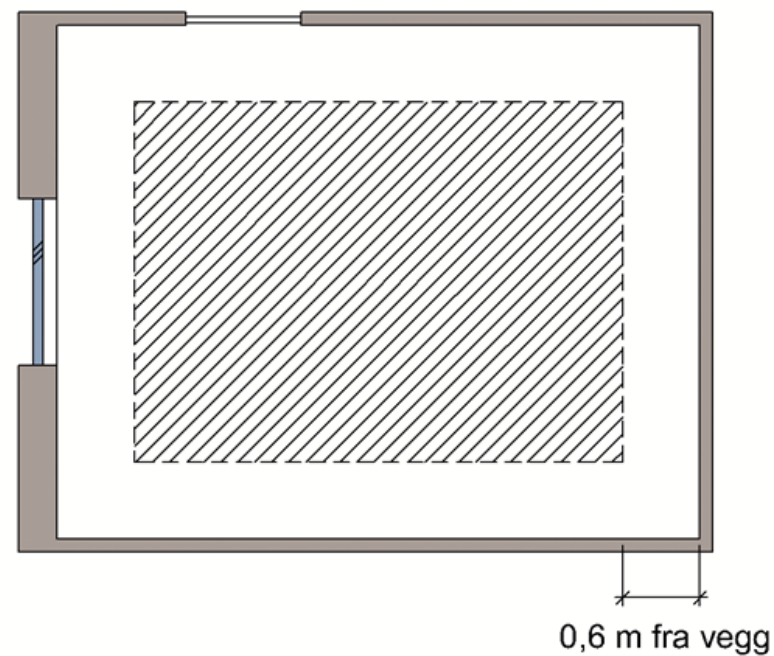
Hva er oppholdssonen?

Vertikalt snitt

Plan

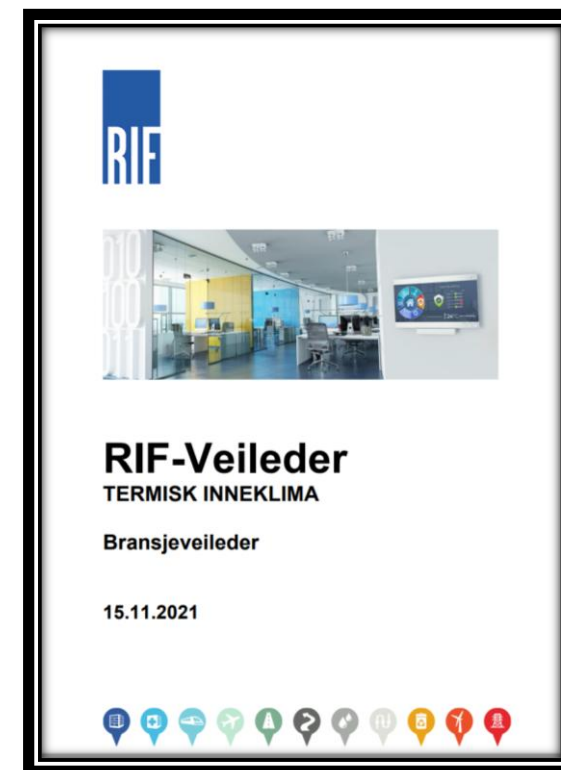

SINTEF

Behov for bedre veiledninger?

Perspektiv fra ettermarked:

- Vage krav leder til kompliserte tvistesaker hvor mye penger går tapt
  - Flott for advokater men fort kritiske summer for bedrifter eller uprofesjonelle byggeiere
- Sakene blir ofte langtekkelige og veldig dyre pga. uenigheter om tolkning av krav
  - Mye diskusjoner og lite bruk av målinger
- Tydeligere krav og veiledninger som er mulig å ettergå og enes om

SINTEF

Teknologi for et bedre samfunn